

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

XIVe KAMER

A R R E S T

**nr. 213.856 van 15 juni 2011
in de zaak A. 195.642/XIV-32.858**

In zake : Bjorn VERSTRAETE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Kristoff Soete
kantoor houdend te 8000 Brugge
Elf-Julistraat 32
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de minister van
Jusitie
met kantoren te 1000 Brussel
Leuvenseplein 4, 4^e verdieping
alwaar woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 26 februari 2010 strekt tot de nietigverklaring van het besluit van 10 februari 2010 van de gevangenisdirecteur te Brugge, waarbij verzoeker definitief wordt afgezet van zijn tewerkstelling op een vertrouwenspost en pas vanaf 8 mei 2010 een “gewone” tewerkstelling mag aanvragen.

II. Verloop van de rechtspleging

De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Alexander Van Steenberge heeft een verslag opgesteld.

De verzoeker heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen ter terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 11 mei 2011.

Staatsraad Stephan De Taeye heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Bart Dierickx-Visschers, die loco advocaat Kristoff Soete verschijnt voor de verzoeker, en attaché Jorn Brewaeyts, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Alexander Van Steenberghe heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De verzoeker is sedert 23 december 2007 gedetineerd en verblijft op het moment van de tuchtprocedure in de gevangenis van Brugge.

3.2. Op 9 februari 2010 wordt lastens de verzoeker een rapport aan de directeur opgesteld. Bij celcontrole werd één Ambi pur navulling, die in het magazijn beschikbaar is voor de kuisploegen en één CD-ROM, die niet op cel toegelaten is, aangetroffen.

Op dezelfde dag wordt de verzoeker een voorlopige maatregel opgelegd, waarbij hij wordt uitgesloten van deelname aan werk.

3.3. Op 9 februari 2010 wordt de verzoeker meegedeeld dat tegen hem een tuchtprocedure wordt opgestart waarbij hem “een kopie van dit document, van het rapport aan de directeur, van het overzicht van vroegere sancties en van elk stuk dat deel uitmaakt van het tuchtdossier”, wordt overhandigd. Samen met zijn raadsman wordt hij uitgenodigd voor de hoorzitting van de volgende dag.

3.4. Op 10 februari 2010 wordt de verzoeker in het bijzijn van zijn raadsman gehoord.

3.5. Op 10 februari 2010 wordt de verzoeker de volgende tuchtsanctie opgelegd: “Definitief afzetten op een vertrouwenspost, zoals er zijn magazijn, kuisploegen, fatiek vanaf 09/02/10 voorlopige maatregel inbegrepen. Mag na drie maanden terug werk aanvragen vanaf 08/05/10”.

Dit is de bestreden beslissing, die als volgt wordt gemotiveerd:

“(…)

Betrokkene kreeg een ‘Rapport aan Directeur’ voor niet toegelaten voorwerpen op cel.

Betrokkene beweert dat de ambi-pure hem werd gegeven, maanden geleden door beambte Herpoel, werkzaam in het magazijn en dat de cd-rom in een postpakket zat dat met toelating directie is binnengekomen.

De advocaat vraagt deze elementen te onderzoeken.

De vermelde beambte Herpoel is aanwezig en ontkent formeel ambi-pure navulling te hebben gegeven aan betrokkene, ze zegt dat niets uit het magazijn naar de gedetineerden mag werkzaam in het magazijn. Dit is een strikte regel waar nooit een uitzondering op wordt gemaakt. De ambi-pure is voor de onderhoudsploeg van de gevangenis en staat niet op de kantine.

In verband met het postpakket wordt nagegaan bij de censuur hoe het zit: Op 22/12/09 werd een postpakket teruggestuurd naar afzender gelet er geen toelating voor was. Andere postpakketten zijn niet toegekomen. Het is duidelijk dat de opsteller van het RAD met een goede kennis van zaken, vertrouwd met de gang van zaken in het bad ontvangst en de censuur dit rapport heeft opgemaakt. Betrokkene is onmiddellijk op voorlopige maatregel gezet door de directie van de afdeling, zodat hij vanaf 09/02/10 niet meer naar zijn werk kon. Het is duidelijk dat niemand hem nog vertrouwd (sic) op deze vertrouwenspost. Wat mij betreft is hij gepakt op valse verklaringen die daarenboven een beambte in opspraak brengen. Hij is deze vertrouwenspost niet meer waardig.

Na onderzoek komen wij tot de conclusie dat de feiten vermeld in het rapport aan de directeur als bewezen beschouwd worden voor de volgende tuchtrechtelijke inbreuken: bezit verboden artikelen waar geen toelating voor werd gegeven.

Dit gedrag verstoort de orde en de veiligheid van de inrichting.
(...)”

IV. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Uiteenzetting van het middel

4.1. De verzoeker neemt een eerste middel uit de schending van de formele motiveringsplicht.

Hij voert aan dat hij spontaan bekentenissen heeft afgelegd omtrent de goederen die na een controle op zijn cel werden aangetroffen. Hij is echter formeel dat het de beambte was die hem voorstelde de Ambi pur navulling in ontvangst te nemen en hij er zelf nooit heeft om gevraagd. Inzake de CD-ROM is de verzoeker formeel dat die hem met de post werd opgezonden en de controle van het BAD en de censuur heeft doorstaan. Deze beperkte tuchtrechtelijke inbreuken zijn op geen enkele wijze een gevaar door de interne en externe veiligheid voor de strafinrichting. Ambi pur is luchtverfrissend en de CD-ROM bevatte enkel familiefoto's. De rechtsgrond in de bestreden beslissing, met name een inbreuk op artikel 81 van het algemeen reglement, is niet correct. In een nagenoeg identiek tuchtdossier, waarbij een gedetineerde uit zijn vertrouwensfunctie werd ontslagen nadat beleg afkomstig van een beambte in zijn frigo werd gevonden, stelde de Raad van State een schending van de formele motiveringsplicht vast, doordat geen wet in de materiële zin werd vermeld die de bestreden beslissing rechtens zou kunnen verantwoorden.

4.2. De verzoeker voegt in zijn memorie van wederantwoord en laatste memorie aan zijn betoog niets toe.

Beoordeling

4.3. In de bestreden beslissing worden de volgende duidelijke motieven weergegeven waarom de bestreden tuchtsanctie wordt opgelegd:

“ Op de cel werden er goederen aangetroffen die niet op de cel thuis horen.

Wat de ambi-pure betreft, heeft de verzoeker afbreuk gedaan aan de strikte regel dat de gedetineerden niets uit het magazijn naar de cel mogen meebrengen. De penitentiaire beambte ontkende dit te hebben meegegeven aan de verzoeker.

Wat de cd-rom betreft, blijkt dat deze niet via de door de verzoeker voorgehouden weg op zijn cel is gekomen. Hij heeft hieromtrent valse verklaringen afgelegd en geeft geen blijk van vertrouwenswaardigheid vereist voor deze post.”.

De verzoeker brengt geen enkel gegeven aan dat de deugdelijke feitelijke grondslag van de bestreden beslissing kan ontkrachten, terwijl het niet aan de Raad van State toekomt, wanneer hij moet oordelen over een beroep tot nietigverklaring, om zelf een onderzoek te voeren naar het bewijs van de aan de betrokkene ten laste gelegde tuchtfeiten en uit te maken wat naar zijn oordeel als de juiste toedracht van die feiten moet worden beschouwd.

4.4. In de bestreden beslissing wordt verwezen naar de artikelen 81 en 82 van het koninklijk besluit van 21 mei 1965 houdende algemeen reglement van de strafinrichtingen.

Artikel 81 van de voormelde wet luidt als volgt :

“Ongehoorzaamheid, daden van tuchteloosheid of van weerspannigheid, overtreding van de reglementen of misbruik van hetgeen daarin is toegestaan, worden gestraft naar omstandigheden en volgens de ernst van het geval”.

Aangenomen moet worden dat de feiten die de verwerende partij als tuchtfeiten kwalificeert en die zij ten laste legt van de verzoeker onder het toepassingsgebied van voornoemd artikel vallen.

Het middel is ongegrond.

B. Tweede middel

Uiteenzetting van het middel

5.1. De verzoeker neemt een tweede middel uit de schending van het evenredigheids- en proportionaliteitsbeginsel.

Hij voert aan dat de opgelegde tuchtsanctie kennelijk onredelijk en disproportioneel is. Het betreft een eenmalige en heel beperkte inbreuk die geenszins de definitieve sanctie kan rechtvaardigen. De aangetroffen goederen werden niet eens gebruikt, laat staan misbruikt. Hij oefent reeds meer dan anderhalf jaar vertrouwensfuncties uit in de gevangenis en dit tot eenieders voldoening. Uit geen enkel element blijkt dan ook dat hij zijn vertrouwensjob niet correct zou kunnen uitvoeren. Het spreekt voor zich dat de beampte waarvan verzoeker de Ambi pur kreeg, die niet heeft willen bevestigen aan de directeur uit vrees voor het verlies van haar job. Anderzijds is het voor hem onmogelijk om het tegendeel te bewijzen. Stellen dat hij valse verklaringen aflegde, is volkomen onjuist, net als de stelling dat niemand hem nog zou vertrouwen. Integendeel, door zijn capaciteiten wordt hij zelfs gemist in zijn functie. De bestreden beslissing heeft tal van bijkomende gevolgen. Door de afzetting verliest hij inkomsten. De verzoeker verkeert sedert enige tijd in de voorwaarden tot het bekomen van beperkte detentie, elektronisch toezicht en voorwaardelijke invrijheidstelling. Door het wegvallen van de inkomsten vervallen ook zijn kansen hiertoe, nu hij zijn burgerlijke partijen niet kan aflossen en over onvoldoende middelen beschikt om een externe job en passende begeleiding te gaan zoeken. Hij kan nooit meer een goed betaalde vertrouwensjob uitoefenen. Daarbij komt dat het nog een tijd zal duren tot hij effectief een andere, minder betaalde job krijgt. De meest passende sanctie, die verband houdt met de feiten is een kantineverbod. De tewerkstelling heeft ook een weerslag op de daginvulling van de gedetineerde. De tewerkstelling is van groot belang op het welzijn/levenskwaliteit intra muros. Veel is beschikbaar in de gevangenis, maar alles dient betaald te worden en om logistieke redenen zijn de prijzen bovendien nog hoger dan in de reguliere maatschappij. De sanctie wordt

door de verzoeker als vernederend gevoeld waardoor de beslissing een niet onbelangrijke morele weerslag heeft.

5.2. De verzoeker voegt in zijn memorie van wederantwoord en laatste memorie aan zijn betoog niets toe.

Beoordeling

5.3. Zoals reeds bij de bespreking van het eerste middel werd gesteld, wordt de deugdelijkheid van de feitelijke grondslag van de bestreden beslissing door de verzoeker niet weerlegd. De Raad van State herinnert er voorts aan dat het hem in de uitoefening van zijn wettigheidstoezicht niet toekomt om zijn oordeel over de gepastheid van een bepaalde tuchtstraf in de plaats te stellen van het oordeel van de bevoegde tuchtverheid. Hij kan enkel nagaan of die overheid de grenzen van de wettigheid niet te buiten is gegaan. Aldus kan hij nagaan of de overheid in redelijkheid tot haar oordeel is kunnen komen en, meer bepaald, of zij geen sanctie heeft opgelegd die in een kennelijke wanverhouding staat tot de feiten.

5.4. De verzoeker toont met zijn betoog de kennelijke onredelijkheid van de bestreden tuchtsanctie niet aan, temeer daar de tuchtsanctie wel degelijk in verband staat met de feiten, nu één van de niet-toegelaten voorwerpen in zijn bezit afkomstig is uit het magazijn waar hij een vertrouwensfunctie uitoefende. Bovendien geeft de raadsman van de verzoeker ter terechtzitting aan dat de verzoeker niet langer in de gevangenis verblijft, zodat verzoekers betoog dat zijn kansen tot het bekomen van een beperkte detentie, elektronisch toezicht en voorwaardelijke invrijheidstelling ingevolge de bestreden tuchtsanctie “vervallen”, niet langer aannemelijk is. Zijn betoog dat hij “noodgedwongen de ganse dag op sectie (dient) te blijven”, dat “de mede-gedetineerden (het) hoe dan ook niet (zouden) waarderen dat verzoeker een andere gedetineerde opzij schuift om zijn taak opnieuw in te nemen”, dat zijn welzijn en levenskwaliteit in de gevangenis zal achteruit gaan, dat hij “nooit nog een (goed betaalde

vertrouwensjob zal mogen uitoefenen” en dat hij “hopeloos” op de “eindeloze wachtlijsten zal verzeilen”, mist om dezelfde reden relevantie.

Het middel is ongegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoeker wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 15 juni 2011, door de Raad van State, XIVE kamer, samengesteld uit:

André Beirlaen,	kamervoorzitter,
Carlo Adams,	staatsraad,
Stephan De Taeye,	staatsraad,
bijgestaan door	
Christophe Verhaert,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Christophe Verhaert

André Beirlaen